

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2018/2019-3)

DÜNYA KIZ ÇOCUKLARI GÜNÜ

(11 EKİM)

Dünyada bir milyardan fazla kız çocuğu yaşamaktadır ve her birinin kendisini gerçekleştirebilmesi için desteklenmesi gerekmektedir. Kız çocuklarına yapılacak yatırım toplumun da dönüşümü için lokomotif işlev görebilir. Bununla birlikte kız çocukları cinsiyetleri nedeniyle ayrımcılıkla karşı karşıya kalmaktadır. Kız çocuklarının maruz kaldığı toplum kaynaklı ayrımcılık, şiddet ve eşit fırsatların olmayışı gibi nedenler onların gelişmelerinin önündeki en büyük engellerdir.¹

Kız çocuklarına yönelik ayrımcılığın önlenmesi amacıyla, Türkiye, Kanada ve Peru'nun girişimleri sonucu, 2012 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 11 Ekim, "Dünya Kız Çocukları Günü" olarak ilan edilmiştir.²

11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü kararında, ekonomik büyüme, Birleşmiş Milletler Bin Yıl Kalkınma Hedeflerine ulaşılması ve kız çocuklarının kendilerini etkileyecek kararların alınmasına katılımı açısından kız çocuklarının güçlenmelerinin desteklenmesi ve onlara yatırım yapılmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Ayrıca bunun başarılmasının kız çocuklarına karşı ayrımcılık ve şiddet sarmalını kıracağı, onların insan haklarından tam ve etkili bir şekilde yararlanmalarını sağlayacağı belirtilmiştir.³

11 Ekim, kız çocuklarının güçlenmesi ve insan haklarının güvenceye alınması, kız çocuklarına karşı ayrımcılığın önlenmesini, kız çocuklarının karşı karşıya olduğu zorlukları gündeme getirmeyi ve vurgulamayı amaçlar.⁴

Dünya liderlerinin 2015 yılında üzerinde anlaşmaya vardıkları Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında yer alan beşinci hedef, 2030 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve tüm kadın ve kız çocuklarının güçlenmesi taahhüdünü içermektedir. Bu hedeflere ulaşmak istendiğinde, öncelikle aşağıda sorunların çözülmesi gerekmektedir:

- ✓ Her 5 dakikada bir kız çocuğu uğradığı şiddet nedeniyle ölmekte (UNICEF, 2017)
- ✓ Dört kızdan biri çocukken evlendirilmekte (UNICEF, 2017)
- ✓ İnsan ticareti mağduru kişilerin %71'ini kadınlar oluşturmakta (UNODC, Global Report on Trafficking in Persons, 2016)
- ✓ Kadın sünnetine maruz kalmış 63 milyon kız çocuğu bulunmakta (UNICEF, 2017)
- ✓ 130 milyon kız çocuğu okula gitmemekte (UNESCO, 2016)
- ✓ Kız çocukların HIV enfeksiyonuna yakalanma riski iki kat daha fazla (UNAIDS, 2016)⁵

¹ [internet] <http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/girl-child> Erişim:06.10.2018.

² [internet] <https://www.dunyakizcocuklari.org/> Erişim:06.10.2018.

³ [internet] <https://indigodergisi.com/201https://www.unfpa.org/events/international-day-girl-child6/10/11-ekim-dunya-kiz-cocuklari-gunu/> Erişim:06.10.2018.

⁴ [internet] <http://www.un.org/en/events/girlchild/> Erişim:08.10.2018 .

⁵ [internet] <http://unicef.org.tr/basinmerkezidetay.aspx?id=32803> Erişim:08.10.2018.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2018/2019-3)

UNICEF'in 2016'da Dünya Kız Çocukları Günü nedeniyle yayınladığı rapora göre cinsiyetçilik ve eşit olmayan görev dağılımı oldukça küçük yaşlarda başlamaktadır. Örneğin 5-14 yaş aralığındaki kız çocukları aynı yaştaki erkek çocuklarına oranla dünya genelinde günde toplam 160 milyon saat daha fazla ev işi yapmaktadır. Sıkça karşılaşılan bir durum da yetişkinlerin yerine getirmesi gereken görevlerin de kız çocuklarına yüklenmesidir. Kız çocuklarının ev işlerine harcadıkları bu uzun saatler oyun oynayabilecekleri, arkadaşlarıyla vakit geçirebilecekleri, ders çalışabilecekleri, kısaca çocukluklarını yaşayabilecekleri zamandan çalınmaktadır. Raporda ayrıca bazı ülkelerde su ve odun temini görevlerinin kızların cinsel şiddete maruz kalmalarına da ortam hazırladığı vurgulanmıştır. Ayrıca henüz çocuk yaşta başlayan bu adaletsiz görev dağılımı kadınların ve kız çocuklarının daha fazla iş yüklenmesi gibi cinsiyete dayalı klişeleri de besleyerek bu klişelerin nesiller arasında aktarımını kolaylaştırmaktadır.²

Bu yılki Dünya Kız Çocukları Günü'nün teması, "Onunla birlikte: Becerilerle Donanmış Kız Gücü" dür. Günümüzde eğitilmiş ve vasıflı çalışanlar talep gördüğünden, kızlar iş dünyasına girmeye hazırlanmaktadır. Ancak çoğunluğunu kadın cinsiyetin oluşturduğu genç insanların yaklaşık dörtte biri şu anda istihdam edilmemekte ya da eğitilmemektedir. 600 milyonunu ergenlik çağındaki kız çocuklarının oluşturduğu bir milyar genç, gelecek on yılda işgücüne katılacak, gelişmekte olan ülkelerde yaşayanların %90'ından fazlası, istismar ve sömürünün yaygın olacağı düşük ücretli ya da hiç ücret ödemeyen kayıt dışı sektörlerde çalışmak durumunda kalacaktır.

Birleşmiş Milletler bu tema ile tarafların bir araya getirilmesi ve kız çocuklarının istihdam edilebilirliklerini sağlamak amacıyla acil ihtiyaçlara ve fırsatlara dikkat çekmek ve yatırım yapmak için yıl boyu sürececek bir çalışmanın başlangıcını işaret etmektedir.⁴